

Narodna banka na Republika Makedonija
Direkcija za istražuvawa

Mese~na informacija
10 / 2007

Dekemvri, 2007 godi na

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo oktonvri 2007 godi na	4
I. Dvi `ewa vo realni ot sektor	6
II. Monetarni dvi `ewa	8
III. Nadvore{ notrgovski i devizni dvi `ewa	10
Prilogtabeli	13

**Pozna~ajni ekonomski nast ani i promeni vo zakonskat a regulat iva
vo okt omvri 2007 godi na**

- ❖ Na 1 okt omvri, spored odlukat a na Regulat ornata komisija za energet ika, raf ineriskite i maloproda`nite ceni na naf t enite derivat i se zgolemi ja vo prosek za 0,67% i 0,54%, soodvet no („Slu`ben vesnik na RM“ br. 117/2007), a spored odlukat a od 15 okt omvri, ovie ceni bea namaleni vo prosek za 0,57% i 0,37%, soodvet no („Slu`ben vesnik na RM“ br. 125/2007), dodeka na 29 okt omvri 2007 godi na, Regulat ornata komisija za energet ika donese odluka so koja raf ineriskite i maloproda`nite ceni na naf t enite derivat i bea zgolemeni vo prosek za 6,10% i 4,20%, soodvet no, („Slu`ben vesnik na RM“ br. 131/2007), vo soglasnost so dvi`ewet ona ceni te na surovata naf ta i naf t enite derivat i na svet ski ot pazar.
- ❖ Na 1 okt omvri vo Skopje se odr`? konferencijata „EU fondovi - mo`nosti i perspektivi“, vo organizacija na nedelni ot vesnik „Kapital“ vo part nerstvo so delegacijata na Evropskata komisija, so cel objasnuvawe na su{tinata i celite na novata pret prist apna pomo{ na zemjite-kandi dat i za ~lenstvo vo Evropskata unija (IPA), kako i pri ka`uvawe na post apkata za dobi vawe i koristi ewe na sredstvata.
- ❖ Od 1 okt omvri be{e namalena cenata na vozni te bilet i vo `elezni~ki ot pat ni~ki soobra}aj, soglasno so namal uvaweto na danokot na dodadena vrednost od 18% na 5%.
- ❖ Na 3 okt omvri be{e pot pi{an Dogovor za konsult ant ski usluga pome|u Minist erstvoto za finansi na Republika Makedonija i brit anskata konsult ant ska kompanija „Crown Agents“ so cel podgot ovka na projekt za zgolemuvawe na ef ikasnost a i podignuvawe na inst it ucionalni ot kapacitet na Carinskata uprava na Republika Makedonija, {to}e bi de sproveduvan vo tekot na naredni te dve godi ni i iznesuva 7,6 milioni evra.
- ❖ Na 18 okt omvri vo Brisel be{e pot pi{an dogovor so koj Republika Makedonija se priklu~i kon Programata za konkurencija i inovacii na Evropskata unija, pri {to, zaedno so Hrvat ska, st ana prvata zemja {to ne e ~lenka na Evropskata unija, vku~ena vo ovaa Programa.
- ❖ Na 18 okt omvri be{e promovirana Agencijata za energet ika na Republika Makedonija, ~ij osnova~e Minist erstvoto za ekonomija soglasno so Zakonot za energet ika i Zakonot za formirawe na agencija za energet ika donesen vo 2005 godi na. Agencijata e formirana so cel reformirawe na energet ski ot sektor, kako del od obvrskite na Makedonija kon Evropskata unija.
- ❖ Na 25 okt omvri firmata „Imlek“ od Belgrad, ~lenka na grupacijata „Danube foods“, st ana domi nant en sopst venik na Bit olskata ml ekarnica so ot kupot na mnozi nski ot paket akcii, odnosno 74,5% od vkupni ot broj na akcii od IBM-Bit ola.
- ❖ Na 29 okt omvri be{e rest art iran rudnikot „Toranica“ po {est godi {no nerabot ewe, ot kako be{e zemen pod koncesija od st rana na firmata „Indominali i met ali“, pri {to post epeno }e bi dat anga`irani 500 rudari.
- ❖ Na 30 okt omvri vo Skopje so me|unarodni ot forum na tema „Obnovlivi izvori na energija i energet ska ef ikasnost - op{t ini i pot ro{uva~i“ zapo~na „Nedelata na energet ika - Makedonija 2007“ pod pokrovitel st vo na Grad Skopje, Minist erstvoto za ekonomija, Minist erstvoto za `ivot na sredina i prost orno plani rawe, Delegacijata na Evropskata komisija vo Makedonija, Agencijata za energet ika na Republika Makedonija, Projekt ot za osnovno obrazovani e na USAID i Zaednicata na ednici te na lokal nat a samouprava (ZELS).

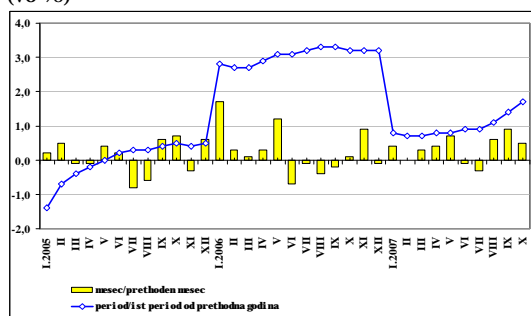

- ❖ Na 30 okt omvri Republika Makedonija pot pi{ a dve spogodbi so Evropskat a unija za korist ewe na sredst vat a na I nst rument ot za pret prist apna pomo{ (I PA). Prvat a spogodba, vo iznos od 12 milioni evra e finansiska i e nameneta za pomo{ i inst it ucionalna nadgradba, a se odnesuva na t.n. brza programa, koja gi pokriva proekt it e Reformi vo policijata i Poddr{ ka za podgot ovka na programi. Vt orat a spogodba e ramkovna i se odnesuva na pravilat a za sorabot ka vo vrska so f inansiskat a pomo{ od EU vo ramki na sproveduvawe na pomo{ t a spored I PA i so nea se def ini raat pravilat a za korist ewe na sredst vat a od fondovite vo slednite sedum godini, kako i na-ini t e na koi Makedonija }e ja izvest uva Evropskat a komisi ja.
- ❖ Novi zakonski propisi:
 - I zmenuvawe i dopolnuvawe na Buxet ot na Republika Makedonija za 2007 godina („Slu`ben vesnik na RM“ br. 121/2007);
 - Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za isplat a na plat it e vo Republika Makedonija („Slu`ben vesnik na RM“ br. 121/2007);
 - Odluka za predвременa primena na Prot okolot kon Spogodbat a za st abilizacija i asocijacija pome/ u Republika Makedonija, od edna st rana i Evropskite zaednici i nivnite zemji--lenki, od druga st rana, za da se zeme predvid prist apuvawet o na Republika Bugarija i Romanija vo Evropskat a unija („Slu`ben vesnik na RM“ br. 122/2007);
 - Programa za pot t i knuvawe na razvojot na zemjodel st vot o vo 2007 godina („Slu`ben vesnik na RM“ br. 125/2007);
 - Programa za izmenuvawe na Programat a za pot t i knuvawe i razvoj na organskot o zemjodelsko proizvodst vo vo 2007 godina („Slu`ben vesnik na RM“ br. 125/2007);
 - Programa za izmenuvawe na Programat a za finansirawe na aktivnost it e vo primarnot o t ut unsko proizvodst vo vo 2007 godina („Slu`ben vesnik na RM“ br. 125/2007);
 - Programa za izmenuvawe i dopolnuvawe na Programat a za rural en razvoj za 2007 godina („Slu`ben vesnik na RM“ br. 125/2007);
 - Odluka za uki nuvawe na uvoznite dava-ki za p~eni ca („Slu`ben vesnik na RM“ br. 126/2007);
 - Odluka za dopolnuvawe na Odlukat a za opredeluvawe na dobrat a i uslugit e koi podle`at na povlast ena st apka na danokot na dodadena vrednost („Slu`ben vesnik na RM“ br. 126/2007);
 - Odluka za izmenuvawe i dopolnuvawe na Odlukat a za prose~na cena na proizvodst vo, dist ribucija i snabduvawe so t oplinska energija za greewe za reguliran period na „Toplif ikacija“ AD Skopje („Slu`ben vesnik na RM“ br. 127/2007);
 - Pravilnik za osnovnite elementi na finansiskiot menaxment i kont rola i st andardit e za vnat re{ na kont rola vo javni ot sekt or („Slu`ben vesnik na RM“ br. 130/2007);
 - Odluka za odobruvawe na Cenovnik-t arifa za isporaka na t oplinska energija za greewe na t arifnite pot ro{ uva~i na „Toplif ikacija“ AD Skopje, za period od 1 okt omvri do 31 dekemvri 2007 godina („Slu`ben vesnik na RM“ br. 132/2007).

I. Dvi`ewa vo realni ot sektor

Stapkata na inflacija vo oktomvri 2007 godina zabele`a zgolemuвање od 0,5% na mese-na osnova, {to celosno e determinirano od porastot na cenite vo kategorijata „ishrana“ (za 1,5%). Porastot na cenite na ishranata e odraz na kontinuiranoto negativno vlijanie na su{niot period vrz zemjodelskoto proizvodstvo. Analizata na ova kategorija poka`uva deka inflatorni ot pritisok glavno proizleguva od porastot na cenite na `itnite proizvodi (zaradi porastot na cenata na leboti pevata), sve`oto ovo{je, sve`oto i prerabotenoto mleko i na sve`iot zelen-uk. Kaj preostanati te kategorii od inflaciski ot indeks registrirani se divergentni pomestuvawa, pri {to porast zabele`aa cenite na gorivata (zgolemuвање za 4,8% od 17 septemvri i za 0,5% od 1 oktomvri 2007 godina)², cenite na obuvkite i na ugostitelските uslugi, dodeka vo sprotivna nasoka se dvi`ea cenite na soobrajajni te i telekomunikaciski te uslugi i cenite na lekovite³.

Grafikon 1
Tro{oci na `ivotot
(vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika.

Analizirano na godi{na osnova, nivoto na potro{uva-kite cenite vo oktomvri 2007 godina bele`i porast od 3,9%, pri registrirana zna-ajna promena kaj tro{ocite za ishrana koi bele`at pogolem intenzitet na porast (za 8,2%), reflektiraj{i gi poviските cenite na sve`iot zelen-uk, `itnite proizvodi i na rasti telni te masti. Prose-nata stapka na inflacija prodol`i da se intenzivira (za dopolnitelni 0,3 p.p. vo oktomvri) i vo

¹I zvor: Regulatorna komisija za energetika.

²Se dol`i na namaluvaweto na danokot na dodadana vrednost na lekovite, medicinski te i ortopedski pomagala od 18% na 5%.

periodot januari - oktomvri 2007 godina dostigna 1,7% uslovena od zgolemuwaweto na op{toto nivo na potro{uva-kite cenite na mese-na i godi{na osnova. Prose-nata stapka na inflacija i natamu e pod vlijanie na poviските cenite na hranata, elektri-nata i toplinskata energija, sredstvata za obrazovanie i ugostitelските uslugi, a pri natamo{no deflatorno vlijanie na poniski te cenite na telekomunikaciski te uslugi i gorivata.

Od aspekt na dezagregacijata na indeksot na cenite na proizvoditelite na industrijski proizvodi⁴ soglasno so fazi te na proizvodni ot ciklus, mese-ni ot porast na indeksot od 0,4% (oktomvri vo odnos na septemvri 2007 godina), vo gol emamerka e determinirano od poviските cenite na primarnoto proizvodstvo (na energijata za 2,1%), kako i na intermedijarnoto proizvodstvo (za 0,6%). Voedno, finalnoto proizvodstvo, odnosno kapitalni te proizvodi i trajni te proizvodi za {iroka potro{uva-ka, od edna strana, i netrajni te proizvodi za {iroka potro{uva-ka od druga strana, registriraa nepromeneti cenovni nivoa, odnosno blag cenoven pad, soodvetno. Sepak, porastot na cenite na primarnoto proizvodstvo vo ovoj period, o-ekuvano mo`e da se odrazi vo naredni ot period vo vid na inflatorni pritisoci i vo poviските fazi od proizvodni ot ciklus.

Dezagregacijata na indeksot od aspekt na Nacionalnata klasifikacija na dejnostite ovozmo`uva sledewe na kratkoro-ni te cenovni pritisoci so koi se soo-uvaaat oddelni te industrii vo ekonomijata. Sledstveno, vo ramki na prerabotuvakata industrija (mese-en cenoven porast od 0,2%), najizrazen porast na cenite be{e registriran kaj proizvoditelite na koks i nafteni derivati (za 2%), dodeka vodosnabduvaweto i snabduvaweto so gas i elektri-na energija se poskapi za 2,3%. Proizvodstveni te cenite vo rudarski ot sektor zabele`aa namaluvawe od 1%.

Na godi{na osnova, cenite na proizvoditelite na industrijski proizvodi vo oktomvri se povi{soki za 3,3%, {to

³ Prethodni podatoci na DZS.

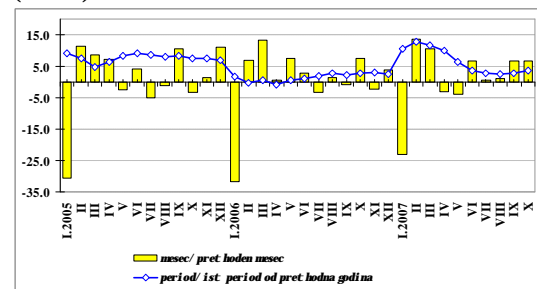
pretstavuva najvisoka zabele`ana stapka na porast od po-`etokot na godinata, vo najgolem stepen kako posledica na zgolemuwaweto na ceni te na proizvodstvoto vo prerabotuva~kata industrija od 3%, na koe otpa|aat 87,7% od proizvodstvoto na site industrijski sektori. Intenzi vni ot porast na ceni te na godi{ na osnova uslovi umereno intenzi vi rawe na kumulati vnata stapka na porast na proizvodstveni te ceni, koja vo periodot januari - oktombri 2007 godina dostigna 1%. Najgolemo inflatorno vlijanie na kumulativna osnova i natamu imaat povisokite ceni na energijata (poradi povi sokata cena na elektri~nata i toplinskata energija), na prehranbeni te proizvodi i pijalaci i osnovni te metali, dodeka ceni te na doma{ noto proizvodstvo na naf teni derivati s` u{ te se poni ski vo odnos na prethodnata godina.

Vkupni ot obem na indus riskot o proizvodst vo⁵ vo oktombri e povisok za 6,7% vo sporedba so septemvri, { to se dol`i vo najgolema mera na porastot kaj prerabotuva~kata industrija (5,4%), pri porast kaj 12 industrii koi{ to kreiraat 57% od industrijskoto proizvodstvo. Najzna-aen e porastot kaj industrijata za elektri~ni ma{ ini, ~ij{ to obem vo oktombri e re~isi dvojno pogolem od onoj vo septemvri, kako i metal oprerabotuva~kata industrija, { to zabele`a porast od 22% na mese~no nivo. Zna-aen e porastot i kaj prehranbenata i industrijata za osnovni metali, a pad vo proizvodstvoto e registri rano vo industrijata za obleka i za grade`ni materijali. Vo isto vreme, poziti ven e efektot i na ostanati te dve komponenti od industrijskoto proizvodstvo - rudarstvoto i energetski ot sektor. Na mese~na osnova, ekstrakti vnata i industrija raste za 2,3%, dodeka energetski ot sektor za zna~itelni 23,8%, { to se dol`i na po~etokot na grejnata sezona.

Paralelno so poziti vnata mese~na stapka na rast, industrijskoto proizvodstvo vo oktombri bele`i porast i na godi{ na osnova, od 10,5%. Pri pad kaj rudarski ot i energetski ot sektor, porastot e determi ni ran od prerabotuva~kata industrija, pred s` od metal oprerabotuva~kata i od industrijata za osnovni metali, so { to kumulati vnata stapka na rast na prerabotuva~kata

industrija dostigna 5,4%, a na vkupnoto industrijsko proizvodstvo 3,6%. Nositel na kumulativni ot rast e metal skata industrija, koja raste so stapka od 36% (pridones od 4 procentni poeni za vkupni ot rast), a sli~na stapka na rast zabele`uva i metal oprerabotuva~kata industrija (~ij pridones za prose~ni ot porast iznesuva 1,4 procentni poeni). Prehranbenata industrija i industrijata za grade`ni materijali, kako granki so visoko u~estvo, isto taka solidno rastat (7,3% i 7,8%, soodvetno) i imaat zna-aen pridones vo vkupni ot porast. Od industrii te koi bele`at negativni promeni, najvl ijatelen e padot kaj industrijata za obleka (14,1%), a zna~ajni se i negativni te trendovi kaj tutunskata industrija, koja ima pomalo kumulati vno proizvodstvo vo odnos na 2006 godina od 8,2%. Generalno gledano, obemot na proizvodstvo vo prvite deset meseci na 2007 godina vo odnos na isti ot period od 2006 godina, e zgolemen kaj polovina od industrii te, na koi otpa|aat 58,9% od prerabotuva~kata industrija. Kumulati vni ot rast kaj rudarstvoto, pak, dostigna 12,8%, pri porast kaj metalni te rudi od 80%. Od druga strana, padot kaj energetski ot sektor, koj i natamu ima najizrazeno negativno vlijanie vrz obemot na industrijsko proizvodstvo, e pomalku intenzi ven i iznesuva 12,7%.

Grafikon 2
Indus risko proizvodstvo
(vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za stati sti ka.

⁵ Prethodni podatoci na DZS.

II. Monetarni dvi`ewa

Na krajot na oktombri 2007 godina, *primarnite pari*⁶ iznesuvaat 26.639 milioni denari i na mese~na osnova se povisoki za 5,3%, kako rezultat na porastot na vkupnite *likvidni sredstva na bankite*⁷, pri namalena pobaruva~ka na *gotovi pari*.

I vo tekot na oktombri, *deviznite transakcii na NBRM* pretstavuvaa dominanten tek na kreirawe likvidnost vo bankarskiot sistem (realiziran neto-otkup na devizi na devizniot pazar), koja delumno be{e sterilizirana preku *monetarnite instrumenti* (porast na nivoto na blagajni~ki zapisi na NBRM, pri istovremen pad na dr`avni te zapisi za monetarni celi). Pridones vo nasoka na povlekuvawe likvidnost imaa i *denarskite depoziti na dr`avata kaj NBRM*. Vo oktombri 2007 godina, bankite izdvoija 9,1% nad obvrskata za zadol`itelna rezerva (vo denari)⁸, {to pretstavuva zgol emuvawe od 4,1 procenten poen vo odnos na prethodniot presmetkoven peri od.

Tabela 1
Tekovi na kreirawe i povlekuvawe likvidnost*
(vo milioni denari)

	30.09.2007	31.10.2007	31.10.2007/30.09.2007
	sostojbi vo milioni denari		promeni vo milioni denari
Likvidni sredstva na bankite (smetka na bankite kaj NBRM)	6.790	8.344	1.554
Kreirawe likvidnost			1.987
1. Neto devizna aktiva	94.209	95.977	1.768
2. Gotovi na vo blagajna na bankite	1.768	1.720	48
3. Gotovi pari vo optek	16.746	16.575	171
Povlekuvawe likvidnost			-433
1. Neto doma(na aktiva od t oa:	-68.905	-69.338	-433
Denarski depoziti na dr`avata kaj NBRM ¹¹	-19.816	-19.994	-178
Blagajni~ki zapisi na NBRM	-16.339	-17.786	-1.447
Dr`avni zapisi za monetarni celi	-8.312	-3.409	303
Ostanati stavki, neto	-22.665	-22.970	-305

¹¹ I sklu~eni se dr`avni te zapisi za monetarni celi.

* Pozitivna promena-kreirawe likvidnost; negativna promena-povlekuvawe likvidnost.

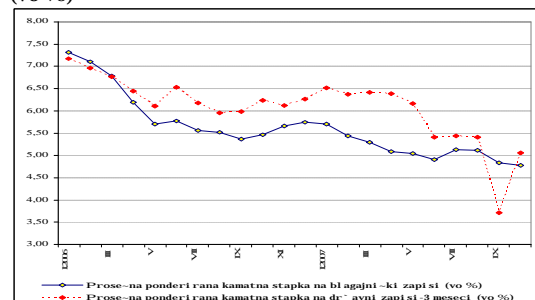
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

Na aukciite na blagajni~ki zapisi na NBRM odr`ani vo oktombri 2007 godina e realizirana prose~na ponderirana

kamatna stapka od 4,78% (4,83% vo septemvri 2007 godina), dodeka prose~nata ponderirana kamatna stapka na dr`avni te zapisi (so ro~nost od tri meseci) na mese~na osnova e povisoka za 1,4 procentni poeni i vo oktombri taa i znesuva 5,06%⁹.

Grafikon 3

Prose~ni kamatni stapki na blagajni~ki zapisi na NBRM i na dr`avni zapisi (vo %)

I zvor: NBRM i Ministarstvo za finansii.

Vo oktombri 2007 godina, najtesniot monetaren agregat M1 zabele`a negativna mese~na promena (namaluvawe od 2%), pod vlijanie na poniskata pobaruva~ka na gotovi pari (za 1% na mese~na osnova) i padot na transakcijskite depoziti (za 2,7%). Od druga strana, vo uslovi na natamo{en rast na vkupniot depoziten potencijal na bankite, po{irokite monetarni agregati M2 i M4 na mese~na osnova se povisoki za 1% i 0,9%, soodvetno. Na godi{na osnova (oktombri 2007 godina / oktombri 2006 godina), po{irokite monetarni agregati M2 i M4 se povisoki za 26% i 27,4% soodvetno.

⁶ Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadol`itelnata rezerva na devizni te depoziti.

⁷ Ja so dr`i gotovinata vo blagajna i sredstvata na smetkata na bankite kaj NBRM.

⁸ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec. Vi{okot se odnesuva na izdvoeni sredstva na smetkata na bankite kaj NBRM nad obvrskata za zadol`itelna rezerva.

⁹ I ntenzivniot mese~en porast na kamatnata stapka na dr`avni te zapisi do tri meseci delumno se dol`i na promeni te vo uslovi te na trguvawe so dr`avni zapisi. I meno, vo oktombri 2007 godina, Ministarstvoto za finansii gi uki na maksimalni te kamatni stapki i vovede {pekulativen procenten poen, koj be{e određen na ni vo od 0,02.

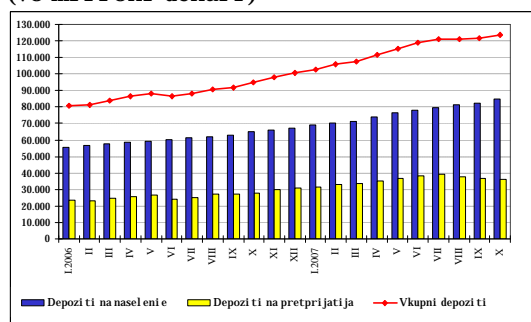
Tabela 2
Monetarni agregati i ni vni te komponenti
(vo mi li oni denari)

	31.10.2007 godina	nese-na	godi (na
		promena	promena
		vo %	vo %
Gotovi pari vo optek	16.575	-1,0	12,0
Depozitni pari	21.991	-2,7	23,6
Monetaren agregat M1	38.566	-2,0	18,3
Kratkoro-ni denarski depoziti	52.787	5,5	60,4
Monetaren agregat M2-denarski del	91.353	2,2	39,5
Kratkoro-ni devizni depoziti	61.546	-0,8	10,2
Monetaren agregat M2	152.899	1,0	26,0
Nemonetarni depoziti	9.435	0,3	54,3
-denarski	5.124	-6,8	54,4
-devizni	4.311	10,2	54,2
Monetaren agregat M4	162.334	0,9	27,4

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

Vkupni ot depozit en pot encijal na bankite¹⁰ vo oktombri 2007 godina, sporedeno so prethodni ot mesec, zabele`a porast od 2.255 mi li oni denari, odnosno za 1,9%. Nabquduvano od aspekt na valutata, registri rani ot porast vo celost proizleguva od pozitivnata promena kaj denarskite depoziti (od 4,3%), dodeka od aspekt na ro-nosta, dominanten pri dones vo mese-ni ot porast na vkupni te depoziti i ponatamu imaat depozitite oro-eni na kratok rok. Analizata na sektorskata struktura na vkupni te depoziti poka`uva intenziven mese-en porast na depozitite na naselenieto od 2,9% (delumno kako odraz na efektot od isplatata na redovnata rata od ovrznicata za staro devizno {tedewe), pri istovremeno namal uvawe na depozitite na korporativni ot sektor za 1,3% na mese-na osnova. Godi{nata stapka na porast na vkupni te depoziti na privatni ot sektor vo oktombri 2007 godina iznesuva 30,5%.

Graf i kon 4
Dinamika na depozitite
(vo mi li oni denari)

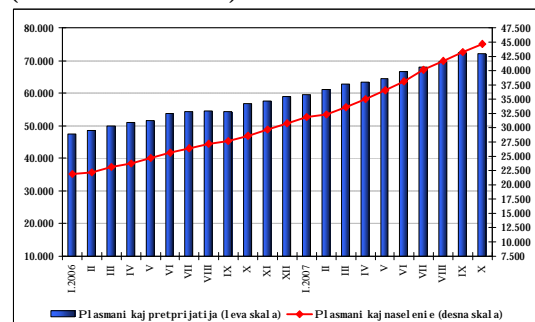
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

Vo oktombri 2007 godina, vkupni te plasmani na bankite kaj privatni ot

¹⁰ Od oktombri 2007 godina, podatoci te za vkupni te depoziti i krediti na bankite se bez „Makedonska banka“ AD Skopje, na koja na 16.10.2007 godina NBRM £ ja uki na dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka.

sektor ostvari ja mese-en porast od 1.243 milioni denari ili za 1,1%, kako odraz na zgolemenoto krediti rawe na dolg rok i vo doma{ na valuta¹¹. I meno, vo tekot na mesecot e registri rano namal uvawe na kratkoro-ni te denarski i devizni krediti na pretprijatijata, { to uslovi pad na vkupni te kratkoro-ni i vkupni te devizni plasmani. Vo vakvi uslovi, kreditite na pretprijatijata ostvari ja umeren mese-en pad od 0,2%, pri istovremen porast na kreditite na naselenieto od 3,2% na mese-na osnova. Na godi{nata osnova (oktombri 2007 godina / oktombri 2006 godina), vkupni te plasmani na bankite kaj privatni ot sektor se povi soki za 37%.

Graf i kon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo mi li oni denari)

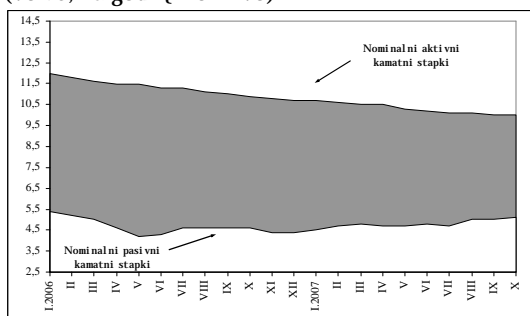
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

Vo oktombri 2007 godina, vo domenot na kamata politika na bankite ne bea zabele`ani zna-itelni promeni. Taka, prose-nata ponderi rana kamatna stapka na denarskite krediti za site rokovi i sektori se zadr`a na nivoto od prethodni ot mesec i vo oktombri 2007 godina iznesuva 10%, dodeka prose-nata ponderi rana kamatna stapka na denarskite depoziti za site rokovi i sektori iznesuva 5,1% (5% vo prethodni ot mesec).

¹¹ Vkl u-ava i denarski krediti so devizna klauzula.

Grafikon 6
Ponderirani denarski kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godi { no ni vo)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

III. Nadvore{ notrgovski i devizni dvi`ewa

Vkupnata *nadvore{ notrgovska razmena*¹² vo oktombri 2007 godina dostigna ni vo od 646,5 milioni evra i vo odnos na prethodniot mesec se zgolemi za 29,1%, pred sc kako rezultat na porastot na uvozot. I meno, *uvozot na stoki* vo oktombri 2007 godina dostigna iznos od 430,5 milioni evra, { to pretstavuva porast od 40,5% vo odnos na septembri 2007 godina, odnosno porast od 63,6% na godi { na osnova. Analizirano po proizvodi, vaktivata dinamika na uvozot proizleguva od zgolemeni ot uvoz na elektrina energija¹³. *I zvozot na stoki* vo oktombri 2007 iznesuva 216 milioni evra i ostvari mese-en porast od 11,1%, { to proizleguva pred sc od zgolemeni ot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi. Vo sporedba so isti ot mesec od prethodnata godina, izvozot e povi sok za 16,7% i glavno go reflektira zgolemeni ot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, kako i na obleka i tekstil.

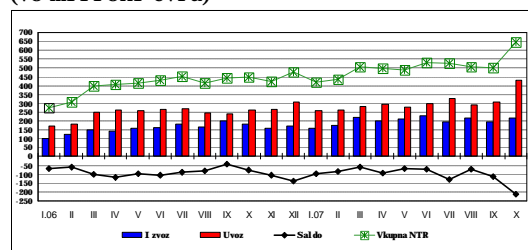
¹² I zvor: Prethodni podatoci na NBRM. I zvozot na stoki e prik`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prik`an na c.i.f. osnova.

¹³ Vo soglasnost so na-inot na carinska evidencija na uvozot na elektrina energija, vo oktombri e prik`an golen uvoz na elektrina energija (od 78,2 miliona evra), { to faktiki e realizirano tekot na celata godina.

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti za site ro-nosti i sektori, pri { to se vkluceni i denarski te krediti i depoziti so valutna klauzula.

Prose-nata ponderirana kamatna stapka na deviznite krediti za site rokovi, sektori i valuti vo oktombri 2007 godina iznesuva 8,5% (8,6% vo prethodni ot mesec), dodeka prose-nata ponderirana kamatna stapka na deviznite depoziti za site rokovi, sektori i valuti na mese-na osnova e povi soka za 0,1 procenten poeni i iznesuva 2%.

Grafikon 7
Nadvore{ notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vaktivata dinamika na dvete kategorii na *nadvore{ notrgovskata razmena* dovede do zabele`itelno prodlabo-uvawe na trgovski ot def icit (od 91,7% na mese-na osnova), koj vo oktombri dostigna iznos od 214,4 milioni evra. Pritoa, stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz vo oktombri 2007 godina se namali za 13,3 procentni poeni vo odnos na prethodni ot mesec i iznesuva 50,2%.

Vo periodot januari - oktombri 2007 godina, vkupnata *nadvore{ notrgovska razmena* iznesuva 5.056,2 milioni evra i vo odnos na isti ot period od prethodnata godina e pogolema za 26,7%, pri istovremen porast na dvete stavki na razmenata. I meno, izvozot na stoki vo analizirani ot period zabele`a kumulativen porast od 28,3% i iznesuva 2.024,9 milioni evra. Sepak, registrirano e zabavuvawe na stapkata na kumulativen rast na izvozot vo poslednite `etiri meseci kako posledica na vlo`enite uslovi na razmena vo sporedba so po-etokot na godinata, kako i na

povi sokata sporedbena osnova vo septemvri i oktombri vo odnos na istite meseci od prethodnata godina¹⁴. Vakvi ot porast glavno go reflektira zgolemeni ot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi (pridones od 81%), a potoa i na zgolemeni ot izvoz na obleka i tekstil, rudi i obuvki. Vkupni ot uvoz na stoki vo periodot januari - oktombri 2007 godina iznesuva 3.031,2 miliona evra i zabele`a porast vo odnos na isti ot period na 2006 godina od 25,6%, { to se dol`i glavno na povisoki ot uvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, mineralni goriva, rudi, elektri`ni ma{ini, oprema i vozila. Vo periodot januari - oktombri 2007 godina sporedeno so isti ot period od 2006 godina, ostvaren e trgovski deficit od 1.006,3 milioni evra (na godi{ na osnova povisok za 20,4%). Istovremeno, stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz se zgolemi za 1,4 procentni poeni i iznesuva 66,8%.

Vo oktombri 2007 godina, vkupni ot promet na *devizni ot pazar* iznesuva 595,3 milioni evra i na mese-na osnova se zgolemi za 14%. Neto-proda`bata na devizi od strana na bankite kon pretprijatijata se namali re`isi za 94% vo odnos na prethodni ot mesec, pri pointenziven porast na ponudata od pobaruva-kata na devizi (za 21,8% i 2,3%, soodvetno). Pri toa, NBRM na devizni ot pazar realizira neto-otkup na devizi od 39,4 milioni evra, koj e pogolem za 19,8% na mese-na osnova, dodeka vo periodot januari - oktombri 2007 godina, neto-otkupot na devizi na devizni ot pazar od strana na NBRM iznesuva 353,8 milioni evra. Realizirani ot neto-otkup na devizni ot pazar od strana na NBRM vo celost gi neutralizira{e odlivite nastanati vrz osnova na otplatata na reprogramirani ot dolg kon Italija i pridonese za ponatamo`en porast na bruto deviznite rezervi. Taka, na 31.10.2007 godina, *bruto deviznite rezervi* dostignaa 1.551,1 milion evra i vo odnos na prethodni ot mesec se zgolemeni za 1,9%.

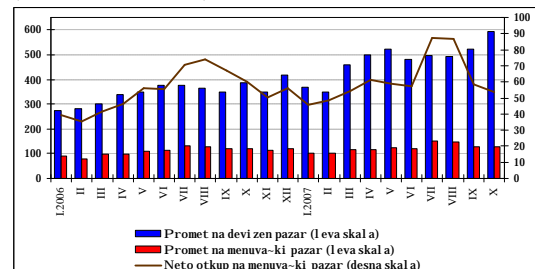
Prometot na *menuva-ki ot pazar* vo oktombri 2007 godina iznesuva 127 milioni evra i vo odnos na prethodni ot mesec se zgolemi za 0,7%. Vo uslovi na pad na ponudata na devizi (od 2,2%) i porast na pobaruva-kata na devizi (od 8,7%), realiziran e neto-otkup vo iznos od 53,5

¹⁴Zgolemen izvoz kako rezultat na zna-itelnoto zgolemuvawe na proizvodstveni ot kapacitet na edna pogolema i zvozna kompanija.

milioni evra, { to pretstavuva mese-en pad od 8,5%. Na kumulativna osnova, vo periodot januari - oktombri 2007 godina, neto-otkupot na menuva-ki ot pazar dostigna 611,4 milioni evra, { to pretstavuva porast od 12,3% vo sporedba so isti ot period vo 2006 godina.

Grafikon 8

Dvi `ewe na vkupni ot promet na devizni ot i menuva-ki ot pazar (vo milioni evra)

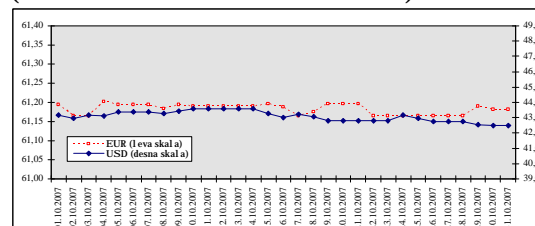

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Devizni ot kurs na denarot vo odnos na evroto na devizni ot pazar be{e stabil en i na 31.10.2007 godina iznesuva{e 61,18 denari za edno evro. Devizni ot kurs na denarot vo odnos na ameri kanski ot dolar na krajot na oktombri 2007 godina iznesuva{e 42,47 denari za eden ameri kanski dolar i vo odnos na krajot na prethodni ot mesec apresira za 1,6% (na krajot na septemvri se razmenuvaa 43,16 denari za eden ameri kanski dolar).

Grafikon 9

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i ameri kanski ot dolar na devizni ot pazar (denari za edni ca stranska valuta)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Nadvore{ni ot dolg¹⁵ na Republi ka Makedoni ja vrz osnova na dolgoro-ni kredit i zaemi na 31.10.2007 godina iznesuva 1.640,2 miliona evra i vo odnos na prethodni ot mesec se namali za 6,3 milioni evra, { to se dol`i na pogolemi ot iznos na plateni obvrski vo sporedba so novokoristeni te krediti. I meno, vkupni te plateni obvrski vo oktombri

¹⁵ Prethodni podatoci na NBRM.

2007 godi na iznesuvaa 27,1 mil ion evra (od koi 21,6 milioni evra se glavni ca, a 5,5 milioni evra kamata). Od druga strana, bea koris teni sredstva vo iznos od 15,5 milioni evra, od koi pogolemi ot del se odnesuva na privatni ot sektor (68,9%). I stovremeno, privatni ot sektor realizira zna~aen iznos na otplati, pri {to vkupni ot dolgoro~en dolg na privatni ot sektor na 31.10.2007 godi na se zadr`a na nivoto od prethodni te dva meseca od godi nata i iznesuva{e 652,2 miliona evra. Od druga strana, vo oktombri 2007 godi na prodol`i trendot na porast na *krat koro~ni ot nadvore{en*

dolg (za 11 milioni evra na mese~na osnova), {to iznesuva 171,3 milioni evra. Pri toa, povle~eni se sredstva vo iznos od 19,3 milioni evra, dodeka plateni te obvrski iznesuvaat 7,8 milioni evra (vo celost se odnesuvaat na otplatata na reprogramirani ot dolg kon I talija). Vo oktombri 2007 godi na se sklu~eni krediti vo iznos od 66,6 milioni evra i toa od strana na nebankarski ot privati n sektor, koi vo celost pretstavuvaat dolgoro~ni krediti.

Prilog tabeli**Dvi `ewa vo real ni ot sektor vo Republ i ka Makedoni ja****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	<u>X.2007</u> IX.2007	<u>X.2007</u> X.2006	<u>I-X.2007</u> I-X.2006
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	0,5	3,9	1,7
I shrana	1,5	8,2	2,3
Tutun i pijal aci	0,2	2,5	1,6
Obleka i obuvki	0,6	2,1	1,3
Domuvawe	0,0	1,9	5,1
Stan (stanari na, voda, usl ugi)	0,1	9,6	5,7
Ogrev i osvetl enie	0,1	-0,4	6,7
Higi ena i zdravje	-1,2	-0,5	0,4
Kultura i razonoda	-0,5	0,6	3,1
Soobra}ajni sredstva i usl ugi	0,0	0,5	-3,5
Restorani i hotel i	0,6	6,3	3,8
Ostanati usl ugi nespomnati na drugo mesto	0,4	13,5	7,8
<i>St oki</i>	<i>0,8</i>	<i>4,8</i>	<i>2,3</i>
<i>Usl ugi</i>	<i>-0,4</i>	<i>0,9</i>	<i>-0,4</i>
Ceni na malo	0,2	3,0	2,4
Zemjodel ski proi zvodi	0,1	16,1	3,3
Neprehranbeni i ndustri ski proi zvodi	0,5	3,2	3,1
I ndustri sko - prehranbeni proi zvodi	1,4	6,3	1,9
Pijal aci (alkohol ni i bezal kohol ni)	0,4	1,3	0,6
<i>St oki</i>	<i>0,7</i>	<i>4,6</i>	<i>2,7</i>
<i>Usl ugi</i>	<i>-0,5</i>	<i>0,6</i>	<i>1,8</i>

I zvor: Dr `aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 2
Ceni na proi zvoditel i na i ndustri ski proi zvod i *

	<u>X.2007</u> IX.2007	<u>X.2007</u> X.2006	<u>I-X.2007</u> I-X.2006
	vo %		
Ceni na proi zvoditel i te na i ndustri ski proi zvod i	0,4	3,3	1,0
Energi ja	2,1	6,5	0,2
I ntermedi jarni proi zvod i , osven energi ja	0,6	7,0	5,3
Kapi tal ni proi zvod i	0,0	0,8	1,4
Trajni proi zvod i za { i roka potro { uva ~ka	0,0	0,0	0,3
Netrajni proi zvod i za { i roka potro { uva ~ka	-0,7	-0,9	-1,3
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>-1,0</i>	<i>-0,9</i>	<i>0,4</i>
<i>Prerabot uva ~ka i ndust ri ja</i>	<i>0,2</i>	<i>3,0</i>	<i>-0,4</i>
Proi zvodstvo na prehranbeni proi zvod i i pijal aci	0,7	5,9	1,8
Proi zvodstvo na tutunski proi zvod i	-7,0	-7,6	-0,9
Proi zvodstvo na teksti lni tkaeni ni	0,0	0,0	-0,3
Proi zvodstvo na predmeti za obl eka; dorabotka i boewe krzno	0,0	-2,3	-2,2
I zdava ~ka dejnost, pe ~atewe i reprodukci ja na sni meni medi umi	0,0	-0,1	-0,4
Proi zvodstvo na koks, deri vati na naf ta i nukl earno gori vo	2,0	6,0	-9,9
Proi zvodstvo na hemi kal i i i hemi ski proi zvod i	1,1	-0,4	-0,9
Proi zvodstvo na proi zvod i od guma ni proi zvod i od pl asti ~ni masi	0,0	-3,1	0,0
Proi zvodstvo na proi zvod i od drugi nemetal ni mi neral i	-0,3	0,4	1,9
Proi zvodstvo na osnovni metal i	0,0	10,2	11,2
Proi zvodstvo na metal ni proi zvod i vo metal oprerabotuva ~kata f aza, osven ma { i ni i uredi	0,0	2,2	3,0
Proi zvodstvo na elektri ~ni ma { i ni i aparati , nespomnati na drugo mesto	0,0	3,3	4,7
<i>Snabduvawe so elekt ri ~na energi ja, gas i voda</i>	<i>2,3</i>	<i>5,8</i>	<i>13,6</i>

*Prethodni podatoci.

I zvor: Dr `aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 3
I ndustri sko proi zvodstvo*

	struktura vo %	X.2007	X.2007	I-X.2007
		IX.2007	X.2006	I-X.2006
		vo %		
Vkupno	100,0	6,7	10,5	3,6
Energi ja	18,3	17,2	-8,3	-7,3
I ntermedi jarni proi zvod i , osven energi ja	34,1	13,1	22,5	13,3
Kapi tal ni proi zvod i	5,1	-9,6	70,0	22,8
Trajni proi zvod i za { i roka potro { uva~ka	2,2	7,0	10,7	9,8
Netrajni proi zvod i za { i roka potro { uva~ka	40,3	0,0	0,0	-2,9
Vadewe rudi i kamen	3,9	2,3	-4,0	12,8
Vadewe kamen jagl en i l i gni t, vadewe treset	1,6	3,6	-2,9	0,4
Vadewe rudi na metal	0,7	21,9	14,0	80,9
Vadewe drugi rudi i kamen	1,5	-11,7	-16,8	-5,2
Prerabot uva~ka indust rija	83,9	5,4	14,6	5,4
Proi zvodstvo na prehranbeni proi zvod i i pijal aci	16,1	7,1	10,0	7,3
Proi zvodstvo na tutunski proi zvod i	5,7	-6,8	16,7	-8,2
Proi zvodstvo na teksti l ni tkaeni ni	1,7	4,6	23,5	-6,2
Proi zvodstvo na predmeti za obl eka; dorabotka i boewe krzno	11,1	-6,6	-10,1	-14,1
[tavewe i dorabotka na ko` a, proi zvodstvo na kuf eri, ra~ni torbi, sedla, sara~ki proi zvod i i obuvki	1,5	0,7	11,0	0,3
Prerabotka na drvo, proi zvod i od drvo i pluta, osven mebel , proi zvodstvo na predmeti od sl ama i pl etarski materijal	1,2	-32,7	-28,4	3,8
Proi zvodstvo na cel ul oza, hartija i proi zvod i od hartija	1,1	-20,8	0,1	-1,2
I zdava~ka dejnost, pe~atewe i reprodukci ja na sni meni medi umi	3,1	-3,1	-27,3	-10,0
Proi zvodstvo na koks, deri vati na naf ta i nukl earno gori vo	4,5	9,5	2,4	4,2
Proi zvodstvo na hemi kal i i i hemi ski proi zvod i	4,6	-5,5	-14,1	-1,0
Proi zvodstvo na proi zvod i od guma i proi zvod i od plasti ~ni masi	1,9	-26,2	-16,7	3,9
Proi zvodstvo na proi zvod i od drugi nemetal ni mi neral i	7,3	-9,9	-9,7	7,8
Proi zvodstvo na osnovni metal i	11,2	8,4	27,1	36,0
Proi zvodstvo na metal ni proi zvod i vo metal oprerabotuva~kata f aza, osven ma{ i ni i uredi	3,3	22,0	228,5	42,4
Proi zvodstvi na ma{ i ni i uredi , nespomnati na drugo mesto	1,4	21,0	73,3	48,2
Proi zvodstvo na el ektri ~ni ma{ i ni i aparati , nespomnati na drugo mesto	3,5	95	4,9	-29,3
Proi zvodstvo na motorni vozi la, pri kol ki i pol upri kol ki	1,1	0,5	-8,7	-27,5
Proi zvodstvo na drugi soobra }ajni sredstva	1,1	13,1	149,0	38,6
Proi zvodstvo na mebel i drugi raznovi dni proi zvod i , nespomnati na drugo mesto	2,0	23,7	-12,9	-15,8
Reci kla` a	0,6	395,5	12,6	-40,7
Snabduvawe so el ekt ri ~na energi ja, gas i voda	12,2	23,8	-13,5	-12,7

* Prethodni podatoci.

I zvor: Dr` aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja

Monetarni dvi `ewa vo Republ i ka Makedonija**Tabela 4**Pregl ed na Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja
(tekoven kurs, vo mi li oni denari)

	XII.06 ¹⁾	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07	X.07
I. Neto devizna aktiva	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209	95977
Akti va	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209	95977
Pasi va	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0	0
II. Neto doma{ na aktiva	-53852	-55452	-54084	-55711	-56502	-60195	-55952	-52894	-58655	-61676	-62021
Kredi ti na banki, neto	-9422	-11596	-11137	-11274	-11726	-13755	-15067	-10082	-10432	-16311	-17758
Kredi t i na banki	34	34	29	29	29	29	28	28	28	28	28
Aukcija na kredi ti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran `mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredi ti vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoro~ni kredi ti	24	24	19	19	19	19	18	18	18	18	18
Avansi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
I nstrumenti	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095	-10110	-10460	-16339	-17786
Aukcija na bl agajni -ki zapi si	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095	-10110	-10460	-16339	-17786
Net o, dr `ava	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929	-28610
1. Kredi ti na dr `avata	2267	2267	2267	2267	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039
Kori stewe na kredi t od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi -en kredi t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr `avni hartii od vrednost	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039
Ostanato	1228	1228	1228	1228	0	0	0	0	0	0	0
2. Depozi ti na dr `avata	-32957	-32094	-30508	-32236	-31279	-33163	-27536	-29329	-34213	-30968	-29649
A) Vo denari	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807	-23940	-29221	-26128	-25403
Depozi tni pari	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807	-23940	-29221	-26128	-25403
- Trezorska smetka	-10303	-12307	-12416	-14093	-13228	-14135	-13209	-14923	-19309	-19302	-19467
- Drugi buxetski f onдови	-5023	-4854	-5231	-6013	-6769	-7668	-8598	-9017	-9912	-6826	-5936
od toa: Dr `avni hartii od vrednost za monetarni celi	-4573	-4391	-4756	-5537	-6284	-7166	-8082	-8520	-9412	-6312	-5409
Fond za poddr `ka na monetarnata pol itika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-17631	-14933	-12861	-12130	-11282	-11360	-5729	-5389	-4992	-4840	-4246
Depozi ti na Central na vlada	-17515	-14820	-12745	-12015	-11168	-11247	-5599	-5261	-4861	-4709	-4116
od koi : Telekom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
od koi : Fond za pati { ta	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81
Drugi depoziti na dr `avata	-116	-113	-116	-115	-114	-113	-130	-128	-131	-131	-130
3. Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-13740	-14029	-14706	-14468	-14536	-14316	-14388	-14522	-15049	-15436	-15653
Ostanat aktiva	5727	5746	5760	5691	5612	5689	5610	5692	5732	5697	5101
Ostanata pasiva	-5732	-5503	-5512	-5554	-5593	-5605	-5605	-5514	-5624	-5749	-5030
od koi : Preodna smetka	-171	-25	-66	-58	-46	-25	-68	-33	-41	-107	-21
Kapital na smetka	-11819	-12335	-12463	-12257	-12137	-12046	-11994	-12169	-12376	-12590	-12959
Rezi dualni stavki	-1916	-1937	-2491	-2348	-2418	-2354	-2399	-2531	-2781	-2794	-2765
Primarni pari	31264	28432	29137	29355	31355	30604	31838	36765	33299	32533	33956
Gotovi pari vo optek	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746	16575
Gotovi na vo bl agajna	1526	1397	1520	1468	1567	1644	1590	1741	1816	1768	1720
Smetki na banki	13532	12508	12631	12853	14257	13601	14404	18351	15103	14019	15661
od koi : Zadol `i tel na rezerva na devizni depoziti	6373	6462	6509	6595	6675	6740	6949	6987	7144	7229	7317

1) Def in itivni podatoci

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 5
Monetaren pregl ed
(tekoven kurs, vo mi li oni denari)

	XII.06 ¹⁾	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07	X.07
I. Neto devizna aktiva	108042	106455	107140	108475	110951	113778	107566	110631	113010	111578	113946
<i>Narodna banka</i>	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209	95977
Akti va	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209	95977
Pasi va	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0	0
<i>Depozit ni banki</i>	22926	22571	23919	23409	23094	22979	19776	20972	21056	17369	17969
Akti va	39707	38257	38837	39614	39419	39424	39000	39182	40996	38175	38541
Pasi va	16781	15686	14918	16205	16325	16445	19224	18210	19940	20806	20572
II. Neto doma{ na aktiva	28288	29824	33173	34538	37587	38540	48712	49613	48103	50327	49494
1. Doma{ ni kredit i	77176	79487	83921	85601	88305	89928	100434	101445	100551	104481	105738
od koi: pobaruwawa od dr` avata	-17184	-16633	-14556	-15513	-14956	-15969	-9477	-11370	-15450	-15736	-15595
a) Depozit ni banki	107866	109314	112162	115570	118545	122052	126931	129735	133725	134410	134348
-vo denari	84368	85822	87861	90626	93354	96169	99837	102258	105693	105391	105658
Dr` ava	13377	13067	13562	14337	15165	16041	16907	16770	17557	14020	12805
Kredit i	13355	13045	13539	14314	15142	16018	16883	16746	17533	13999	12784
a) Buxet i mi ni sterstva	13095	12762	13241	14052	14994	15893	16777	16661	17469	13946	12739
b) Fondovi	260	283	298	262	148	125	106	85	64	53	45
v) Insti tuc i na central nata dr` avna vl ast: sudovi, i tn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenapl atena kamata	22	22	23	23	23	23	24	24	24	21	21
Nedr` aven sektor	70991	72755	74299	76289	78189	80128	82930	85488	88136	91371	92853
Kredit i	66410	68057	69569	71537	73380	75288	78031	81138	83694	86908	88517
od koi: Dostasani nenapl ateni pobaruwawa	9810	9737	9721	9560	9848	10180	10049	9653	9756	10125	9725
Presmetana nenapl atena kamata	4581	4698	4730	4752	4809	4840	4899	4350	4442	4463	4336
-vo stranska val uta	23498	23492	24301	24944	25191	25883	27094	27477	28032	29019	28690
Dr` ava	129	127	123	119	119	114	113	150	167	173	210
od koi: Dostasani nenapl ateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr` aven sektor	23369	23365	24178	24825	25072	25769	26981	27327	27865	28846	28480
od koi: Dostasani nenapl ateni pobaruwawa	1650	1625	1473	1511	1566	1630	1611	1591	1748	1763	1691
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr` avata	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929	-28610
2. Ostanat i stavki, net o	-48888	-49663	-50748	-51063	-50718	-51388	-51722	-51832	-52448	-54154	-56244
od koi: pobaruwawa od dr` avata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
za zamrznati devizni { tedni vlogovi	-4603	-4720	-4753	-4775	-4832	-4863	-4923	-4374	-4466	-4484	-4357
Presmetana nenapl atena kamata	-44285	-44943	-45995	-46288	-45886	-46525	-46799	-47458	-47982	-49670	-51887

1) Def in itivni podatoci

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Monetaren pregl ed (prodol ` uva)
(tekoven kurs, vo mi li oni denari)

	XII.06 ¹⁾	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07	X.07
M4 Vkupno	136330	136279	140313	143013	148538	152318	156278	160244	161113	161905	163440
M4 (nedr`aven sektor)	135131	135262	139216	141473	147468	151242	155152	159208	160102	160861	162334
M1 (Vkupno)	35436	33102	34022	35281	36164	36484	36864	38448	39556	39864	39178
M1 (nedr`aven sektor)	34747	32583	33433	34254	35708	35954	36319	37916	39051	39348	38566
Gotovi pari vo optek	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746	16575
Depozitni pari (vkupno)	19230	18575	19036	20247	20633	21125	21020	21775	23176	23118	22603
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	18541	18056	18447	19220	20177	20595	20475	21243	22671	22602	21991
Depozitni banki	19207	18479	18705	19824	20159	20748	20814	21552	22699	22645	22175
Depozitni pari na ndr`aven sektor	18518	17960	18116	18797	19703	20218	20269	21020	22194	22129	21563
Depozitni pari na dr`avata	689	519	589	1027	456	530	545	532	505	516	612
a) Buxeti ministertva	551	234	262	226	219	227	232	304	243	276	269
b) Fondovi	138	284	327	801	236	302	312	227	261	239	342
v) Insti tucii na centralnata dr`avna vlast: sudovi, i tn.	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Narodna banka - depozitni pari na ndr`aven sektor	23	96	331	423	474	377	206	223	477	473	428
M2 (Vkupno)	129644	129731	133527	136240	140944	143911	147785	151132	152010	152443	153954
M2 (nedr`aven sektor)	128494	128763	132480	134750	139924	142885	146709	150146	151049	151450	152899
Kvazi depoziti (vkupno)	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579	114776
Kvazi depoziti (nedr`aven sektor)	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102	114333
Depozitni banki	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579	114776
Nedr`aven sektor	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102	114333
Denari	36317	37295	39293	40511	43540	45648	48389	49353	48434	50045	52787
Stranska valuta	57430	58885	59754	59985	60676	61283	62001	62877	63564	62057	61546
Depoziti na dr`avata	461	449	458	463	564	496	531	454	456	477	443
Denari	460	448	457	462	563	496	531	454	456	477	443
Stranska valuta	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
NBRM - kvazi depoziti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemonetrani depoziti (vkupno)	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462	9486
<i>Nemonetrni depoziti vo denari (vkupno)</i>	3678	3641	3739	3799	4536	4734	4938	5217	5407	5549	5175
<i>Nemonetrni depoziti vo stranska valuta (vkupno)</i>	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913	4311
Nemonetrni depoziti (nedr`aven sektor)	6637	6499	6736	6723	7544	8357	8443	9062	9053	9411	9435
<i>Nemonetrni depoziti vo denari (nedr`aven sektor)</i>	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498	5124
<i>Nemonetrni depoziti vo stranska valuta (nedr`. .sektor)</i>	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913	4311
-Depozitni banki	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462	9486
Nemonetrni depoziti vo denari - ndr`aven sektor	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498	5124
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta - ndr`. .sektor	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913	4311
Nemonetrni depoziti vo denari - dr`ava	49	49	50	50	50	50	50	50	50	51	51
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta - dr`ava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-NBM nemonetrni depoziti (nedr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	120124	121752	125327	127979	133007	136959	140434	143571	144733	145159	146865
Vkupni depoziti (nedr`aven sektor)	118925	120735	124230	126439	131937	135883	139308	142535	143722	144115	145759

1) Definitivni podatoci

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 6

Vkupni depoziti na ne dr` avni ot sektor
(vo mi li oni denari)

	31.10.2007		mese~na promena		godi { na promena		struktura
	godi na	vo mi l. denari	vo mi l. denari	vo %	vo mi l. denari	vo %	vo %
Vkupni depoziti		123.768	2.255	1,9	28.895	30,5	100,0
1. Spored ro~nost							
- kratkoro~ni		114.333	2.231	2,0	25.573	28,8	92,4
- dolgoro~ni		9.435	24	0,3	3.322	54,3	7,6
2. Spored val uta							
- denarski		57.911	2.368	4,3	21.678	59,8	46,8
- devi zni		65.857	-113	-0,2	7.217	12,3	53,2

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 7

Depoziti na nasel eni e i pretprijati ja

	struktura vo %	31.10.2007		mese~na promena		godi { na promena	
		godi na	vo mi l. denari	vo mi l. denari	vo %	vo mi l. denari	vo %
Vkupni depoziti na nasel eni eto	100,0	84.789	2.351	2,9	19.717	30,3	
1. Spored ro~nost							
- kratkoro~ni	92,8	78.674	1.970	2,6	17.257	28,1	
- dolgoro~ni	7,2	6.115	381	6,6	2.460	67,3	
2. Spored val uta							
- denarski	42,0	35.622	2.121	6,3	14.702	70,3	
- devi zni	58,0	49.167	230	0,5	5.015	11,4	
Vkupni depoziti na pretprijatijata	100,0	36.241	-485	-1,3	8.281	29,6	
1. Spored ro~nost							
- kratkoro~ni	96,1	34.839	243	0,7	8.324	31,4	
- dolgoro~ni	3,9	1.402	-728	-34,2	-43	-3,0	
2. Spored val uta							
- denarski	55,4	20.089	203	1,0	6.316	45,9	
- devi zni	44,6	16.152	-688	-4,1	1.965	13,9	

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 8

Depozitni pari na nasel eni e i pretpri jatija

	31.10.2007	mese~na promena		godi { na promena	
	godi na				
	vo mi l. denari	vo mi l. denari	vo %	vo mi l. denari	vo %
Depozitni pari	21.991	-611	-2,7	4.200	23,6
- Depozitni pari na nasel eni eto	4.386	-29	-0,7	850	24,0
- Depozitni pari na pretpri jatijata	14.937	-404	-2,6	3.219	27,5

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 9

Pl asmani kaj nasel eni e i pretpri jatija

	31.10.2007	mese~na promena		godi { na promena	
	godi na				
	vo mi l. denari	vo mi l. denari	vo %	vo mi l. denari	vo %
Vkupni plasmani	116.997	1.243	1,1	31.573	37,0
<i>Denarski plasmani</i>	88.517	1.609	1,9	25.470	40,4
<i>od t oa:</i>					
-pretpri jatija	45.701	273	0,6	9.775	27,2
-nasel eni e	42.522	1.306	3,2	15.506	57,4
<i>Devi zni plasmani</i>	28.480	-366	-1,3	6.103	27,3
<i>od t oa:</i>					
-pretpri jatija	26.367	-431	-1,6	5.602	27,0
-nasel eni e	2.101	63	3,1	492	30,6

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 10

Ro~na i sektorska struktura na denarski te i devi zni te pl asmani

	31.10.2007	mese~na promena	godi { na promena
	godi na		
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski pl asmani	100,0		
ro~na struktura			
- kratkoro~ni	43,5	-0,8	-4,6
- dol goro~ni	56,5	0,8	4,6
sektorska struktura			
- pretprijatija	51,6	-0,6	-5,4
- nasel eni e	48,0	0,6	5,2
- ostanato	0,3	0,0	0,2
Devizni pl asmani	100,0		
ro~na struktura			
- kratkoro~ni	25,7	-0,8	-0,6
- dol goro~ni	74,3	0,8	0,6
sektorska struktura			
- pretprijatija	92,6	-0,3	-0,2
- nasel eni e	7,4	0,3	0,2
- ostanato	0,0	0,0	0,0

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Tabela 11

Kamatni stapki

	oktombri 2007	mese~na promena	godi { na promena
	godi na		
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukci i te na bl agajni ~ki zapisi (28 dena)	4,8	0,0	-0,7
Prose~na ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari (MBKS)*	3,5	0,2	-1,4
Kamatna stapka na dr` avni zapisi so rok na dostasuvawe od tri meseci	5,1	1,4	-1,2
Ponderirani aktivni kamatni stapki na banki te	10,0	0,0	-0,9
Ponderirani pasivni kamatni stapki na banki te	5,1	0,1	0,5

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja i Pazar na pari i kratkoro~ni hartii od vrednost

* Se odnesuva na of i cijalni ot pazar na pari i na bilateralni te trgovawa me|u banki te.

Tabela 12

Aukci i na trezorski zapisi

Datum na odr` uvawe	Ponuda	Pobaruva~ka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopka
iznosi vo mi l i oni denari				vo %
Dr` avni zapisi so rok na dostasuvawe od 3 meseci				
09.10.2007	1.395	1.273	1.071	4,91
22.10.2007	1.900	1.264	1.244	5,18
Dr` avni zapisi so rok na dostasuvawe od 6 meseci				
09.10.2007	200	363	200	5,40

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi i .

Nadvore{ notrgovski i devizni dvi ` ewa vo Republ i ka Makedonija**Tabela 13**Nadvore{ notrgovska razmena na Republ i ka Makedonija
(vo mi l i oni evra)

	X.2007	I-X.2007	X.2007		X.2007		I-X.2007	
	iznos		iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	646,5	5.056,2	145,6	29,1	198,8	44,4	1.064,4	26,7
I zvoz	216,0	2.024,9	21,5	11,1	30,9	16,7	447,0	28,3
Uvoz	430,5	3.031,2	124,1	40,5	167,9	63,9	617,4	25,6
Sal do	-214,4	-1.006,3	-102,6	91,7	-137,1	177,1	-170,5	20,4

Prethodni podatoci na Dr` aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedonija.

Tabela 14Deset najgol emi trgovski partneri na Republ i ka Makedonija vo peri odot januari-oktomvri 2007
godi na
(vo mi l i oni evra)

	Obemna stokovna razmena		U~estvo		Uvoz		U~estvo		Pokri enost na uvozot so izvoz
	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%	
REPUBLI KA MAKEDONI JA	5.056,2	100,0	2.024,9	100,0	3.031,2	100,0	100,0	66,8	
od toa:									
Srbija	640,2	12,7	380,0	18,8	260,2	8,6	146,1		
Germanija	592,0	11,7	288,8	14,3	303,1	10,0	95,3		
Grcija	508,3	10,1	258,0	12,7	250,3	8,3	103,1		
I talija	385,2	7,6	208,7	10,3	176,5	5,8	118,3		
Rusija	374,1	7,4	14,2	0,7	359,9	11,9	4,0		
Bugarija	307,2	6,1	142,8	7,1	164,5	5,4	86,8		
Hrvatska	160,3	3,2	93,8	4,6	66,4	2,2	141,3		
[panija	146,5	2,9	116,1	5,7	30,4	1,0	382,0		
Turcija	144,8	2,9	32,4	1,6	112,4	3,7	28,8		
Sl ovenija	133,9	2,6	43,4	2,1	90,5	3,0	47,9		
Vkupno (10 najspl eni part neri)	3.392,4	67,1	1.578,2	77,9	1.814,2	59,8	87,0		

Prethodni podatoci na Dr` aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedonija.

Tabela 15 Nadvore{ en dol g na Republ i ka Makedoni ja, kori steni sredstva i pl ateni obvrski
(vo mi li oni evra)

	Sostojba na dol g		Koristeni sredstva		Pl ateni obvrski	
	30.09.2007	31.10.2007	IX.2007	X.2007	IX.2007	X.2007
Dol gpro~en dol g	1.646,4	1.640,2	12,8	15,5	15,6	27,1
Javen sektor	993,9	987,9	2,1	4,8	6,3	9,6
Of i cijalni kredi tori	771,1	766,0	2,1	4,8	5,5	9,5
Mul ti lateralni kredi tori	686,3	681,4	1,9	2,2	5,3	6,8
Bi lateralni kredi tori	84,8	84,6	0,2	2,6	0,2	2,7
Pri vatni kredi tori	222,8	222,0	0,0	0,0	0,7	0,1
Evroobvrznic i	150,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostanati pri vatni kredi tori	72,8	72,0	0,0	0,0	0,7	0,1
Pri vatni sektor	652,5	652,2	10,7	10,7	9,4	17,5
Pri vatni banki	150,6	149,9	3,5	0,0	6,6	4,5
Nebankarski pri vatni sektor	501,8	502,3	7,2	10,7	2,7	13,0
Kratkoro~en dol g	160,3	171,3	5,6	19,3	1,8	7,8
Javen sektor	7,6	0,0	0,0	7,7	0,0	7,6
Pri vatni sektor	152,6	171,3	5,6	11,6	1,8	0,2
Pri vatni banki	43,3	43,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Nebankarski pri vatni sektor	109,3	127,9	5,6	11,6	1,8	0,2
Vkupno	1.806,7	1.811,4	18,3	34,7	17,4	34,9

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 16Bi l ans na sostojba na NBRM na 31.10.2007 godi na
(mi li oni denari)

Aktiva	I znos	Pasiva	I znos
Devi zni sredstva	95.977	Pri marni pari	26.639
Pobaruvawa od javni ot sektor	1.626	I nstrumenti na NBRM	17.786
Pobaruvawa od banki i drugi f i nansi ski organi zaci i	1.346	Ograni ~eni depozi ti	581
Ostanata akti va	3.784	Devi zni obvrski	0
		Depozi ti na javen sektor	32.114
		Kapi tal ni smetki	12.959
		Ostanata pasi va	12.654
Vkupno	102.733	Vkupno	102.733

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.